

Koncil također želi, da se priredi pomoćni oltar, okrenut prema vjernicima i da je svećenik okrenut prema narodu. Time će se više osjetiti jedinstvo zajednice vjernika i svećenika, koji prikazuju zajedničku žrtvu.

Da Presveti Sakrament ne ostane svećeniku iza leđa, potrebno je da se prenese na pobočni oltar ili koje drugo dostojno mjesto.

Na vidnom mjestu na oltaru stoji križ. Raspeti nam govori, da se ovdje obnavlja njegova žrtva ljubavi i mira za naše obitelji, za ljudsko društvo, za sve narode.

Za vrijeme svete mise upravljamo svoj pogled na: krst slavni nepobjeđen igda — kako pjeva hrvatski pjesnik Ivan Mažuranić.

I koliko je prohujalo bura i oluja i htjelo da sruši križ sa Golgote. Ali — stat crux dum volvitur mundus — križ vječno stoji, dok se mijenja i prolazi svijet.

Sveti otac posvećuje završne radove koncila svetom križu. Poziva sve koncilске oce da slijede križ i da propovijedaju silu i snagu križa.

Plodovi Kristove žrtve na križu teku nama preko svete mise. Stoga ćemo svetu misu približiti narodu u duhu koncila. Narod će svetu misu zavoljeti i rado moliti.

Dr Nikola SERTIĆ

JEDAN OD UZROKA NAŠIH NEUSPJEHA

Svakodnevno takorekuć doživljavamo manja ili veća razočaranja radi neuspjeha u našem pastoralnom radu. U najviše slučajeva konstatiramo, da je tome krivo pomanjkanje prethodnog savjetovanja.

Koliko bi se nedaća izbjeglo na svim područjima pastoralnog rada, da je istome prethodilo savjetovanje. Koliko se odredaba izdade koje kroz kratko vrijeme treba povlačiti, koliko nekada i sudbonosnih krivih poteza samo zato što nije bila dovoljno poznata stvarnost.

Uz ostale nemala je teška posljedica svega toga još i slabljenje toliko potrebnog ugleda.

Svakodnevno iskustvo i iskustva prošlih generacija uvijekovječena u narodnim poslovicama svih naroda govore nam o koristi i potrebi savjetovanja.

Ako nas ništa od toga ne može navesti na savjetovanje, Gospodin Bog mora svakako. A On o tome po Svetome Pismu kaže:

„Početak svakome djelu neka je promišljanje, i pred svakim radom neka bude savjetovanje“. (Sir. 37, 16)

„Osnove se utvrđuju savjetom“. (Priče 20, 18)

„Gdje nema savjetovanja, ne uspiju osnove; gdje je mnogo savjetnika uspiju“. (Priče 15, 22)

Jer, kako kaže „Nasljeduj Krista“: „Nitko nije sebi dostatan, nitko nije sam sebi dosta pametan“. (I, 4).

Nedvojbeno je dakle, da je za uspjeh uz molitvu i žrtvu isto toliko potrebno i savjetovanje.

A prema tome nedvojbeno je i to, da je propust savjetovanja jedan od uzroka naših neuspjeha. — Što viši položaj, to teže posljedice, to teži grijeh propusta.

Potreba savjetovanja izvire i iz same naravi svete Crkve kao Božje obitelji. Stoga unutar svake zajednice u Crkvi mora vladati obiteljski duh uzajamnog služenja i savjetovanja. Sjetimo se naših kršćanskih obitelji iz kojih smo potekli. Zar se išta činilo bez međusobnog savjetovanja oca, majke i svih starijih ukućana.

O koristi savjetovanja neka nam bude za uzor koncilski rad sa svojim neprestanim i svakovrsnim savjetovanjima. — Udivljenja je vrijedno npr. učestvovanje žene, jezičnog stručnjaka, u Centralnoj liturgijskoj komisiji.

A mogu nam biti za primjer i „sinovi ovoga svijeta“ za koje je Spasitelj rekao, da „su pametniji od sinova svjetlosti“. Oni se savjetuju neprestano, dan i noć, sa svima i svakime, svakime na svoj način, da bi što bolje izveli svoje osnove. Nitko im u tome nije suvišan, nitko sasvim nevažan.

Osvrnimo se posebno na liturgiju. — Zar je potrebno tiskati fina i skupa izdanja onoga što će kroz kraće vrijeme biti mijenjano. Ne će tako lako biti oduševiti nekoga za kupnju onda, kada u skoroj budućnosti bude trebalo tiskati nova izdanja. — Zar se do sličnih pogrješaka ne dolazi i obzirom na raznolikost tekstova. To traži kadli tadli izmjenu, što nikako nije na korist ni auktoriteta, ni sudjelovanja vjernika. — Još nepopravljivije će posljedice biti, ako se kod preuređivanja sadašnjih crkava prema novim liturgijskim propisima ne bude prethodno savjetovao što veći broj raznovrsnih stručnjaka, budući se radi o nečemu trajnom i o većim materijalnim izdacima. (Smatram da je za

ovakovo usklađivanje potrebno izraditi plan i taj plan ispravljati, i dopunjati na temelju primjedaba kompetentnih stručnjaka i osoba iskustva. — Odmah bi trebalo postaviti samo privremeni drveni oltar „prema narodu“),

Što se pak tiče pastoralnog rada dosta puta se, na veliku štetu same stvari, skoro potpuno kopiraju razni načini iz stranog svijeta, koji našim prilikama nikako ne pristaju, i ako nam je svima dobro poznato stoljetno iskustvo izraženo već banalnom poslovicom „Nije svačija čizma za svačiju nogu“.

Snage se uzaludno troše, a konac je ne samo razočaranje nego i zastoje.

Da je bilo dovoljno prethodnog savjetovanja, vjerojatno ne bi svega toga bilo.

Smatram da nije dovoljno samo upozoriti na nedostatke, nego da je potrebno dati i neko konkretno mišljenje, kako uklanjati te nedostatke.

Mislim da je, ako se isključi eventualni utjecaj oholosti, veliki uzrok nedovoljnog savjetovanja uz manjkavo teoretsko znanje ponajviše pomanjkanje praktičnog odgoja, po kojemu bi se tako rekuć sama od sebe razvila potreba savjetovanja.

Takav način odgoja može se postići samo kod zajedničkog rada, zajedničkih pothvata, zajedničkog postavljanja planova.

Stoga takvim zajedničkim radom treba započeti još u sjemeništima. Tako će se ne samo praktički upoznati koristi savjetovanja, nego će doći i do tjesnijeg međusobnog upoznavanja i povezivanja, što će se neminovno koliko koliko nastaviti i u kasnijem svećeničkom radu. Svakako mnogo više nego do sada, kada veliki broj ostaje izoliran i prepušten sam sebi, na veliku štetu i međusobnog bratstva i povjerene pastve.

Osim toga kod zajedničkog rada bolje iskrsavaju na vidjelo i razne posebne sposobnosti a i mane pojedinaca. To olakšava dotičnima i njihovim starješinama bolje upoznavanje, selekciju i usmjerivanje ka kasnijoj specijalizaciji, što inače možda ne bi ni došlo do izražaja.

Jedan od oblika zajedničkog rada mogao bi biti franjevački Treći Red. Pravila i Konstitucije prilagođene su novim vremenima i imaju obiteljski duh; omogućuju naj-

raznovrsniji i najsvestraniji rad u svim pravcima. Potrebna akomodacija za klerike omogućena je putem zasebnog statuta. — Budući da je Treći Red za naše prilike jedino mogućí način društvenog rada, trebalo bi o tome bez predra- suda povesti računa.

Konačno smatram korisnim i potrebnim napomenuti i najjednostavniji način savjetovanja sa laicima.

Kao što je korisno i potrebno da se za savjetovanje od- gajaju klerici, budući svećenici, isto tako je potrebno i ta- kovo odgajanje laika. Tim više što Koncil naglašuje i traži od njih aktivan rad na širenju Kraljevstva Kristova.

Zašto se ne bi nakon svršetka sv. Misa u nedjelje vjer- nici upućivali i pozivali, da slobodno dođu u određeno vri- jeme i na određeno mjesto i dadu svoje mišljenje i savjet o postavljenim i zapaženim problemima, kako je to na Kon- cilu predlagao naš kardinal Dr Šeper. Svećenik bi određeno vrijeme čekao, makar se nitko i ne odazvao. Nakon nepre- stanog i redovitog ponavljanja uspjeh ne može izostati.

Tokom vremena iz toga će se iskristalizirati određeni oblik, a također i iskrsnuti uži krug, kojemu će se, nakon potrebnog dobrog upoznavanja (Sir. 8, 17, 37, 10, 37, 12) moći posvetiti posebna pažnja, održavanje povremenih za- jedničkih savjetovanja i slično.

Naravno da će za sve ovo u početku trebati mnogo strpljenja, ali s vremenom će se sve isplatiti.

Ako se kod savjetovanja budemo još držali i riječi sv. Pavla (Efež. 4, 5) „odbacite laž i govorite istinu svaki sa svojim bližnjim, jer smo udovi jedan drugomu“, blagoslov Božji ne može izostati. (Mt. 18, 20).

M. M.

Kad god se na oltaru obavlja žrtva križa vrši se djelo našeg otkupljenja. Ujedno se sakramentom eu- haristijskog kruha predočuje i izvršuje jedinstvo vjer- nika koji tvore jedno tijelo u Kristu. Svi su ljudi po- zvani na ovo sjedinjenje u Kristu koji je svjetlost svijeta.

II Vat. sabor